

(Δημοσιεύθηκε στο περιοδικό *ΕΝ ΒΟΛΩ*, τριμηνιαία έκδοση του Δήμου Βόλου στο αφιέρωμα «Εκδοτική δραστηριότητα στη Μαγνησία», τεύχ. 13, Απρίλιος-Ιούνιος 2004, σελ. 76-77)

**Η εκδοτική δραστηριότητα
της Επιστημονικής Εταιρείας
Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα
(έως το 2003)**

Η Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα ιδρύθηκε το 1987 και στα πλαίσια των σκοπών της δραστηριοποιείται στην έκδοση των έργων του επαναστάτη και εθνεγέρτη Ρήγα Βελεστινλή, καθώς επίσης και μελετών για την ιστορία, αρχαιολογία, λαογραφία της γενέτειράς του, των αρχαίων Φερών και του Βελεστίνου. Στόχος είναι το έργο του Ρήγα να γίνει ευρύτατα γνωστό στην Ελλάδα και στον εξωτερικό. Στην κατεύθυνση αυτή διοργανώνονται Διεθνή Συνέδρια με τίτλο «Φεραί-Βελεστίνο-Ρήγας» με τη συμμετοχή επιστημόνων από πολλές χώρες. Η μέχρι σήμερα εκδοτική δραστηριότητα της Επιστημονικής Εταιρείας κατανέμεται στις παρακάτω ενότητες.

A). ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ. Οι ανακοινώσεις στα τέσσερα Διεθνή Συνέδρια για τον Ρήγα Βελεστινλή και τη γενέτειρά του περιέχονται στα πρακτικά που κυκλοφορούν με τον τίτλο *ΥΠΕΡΕΙΑ*, τόμ. Α΄ 1990, επανέκδοση 2003, σελ. 674, τόμ. Β΄ 1994, σελ. 765, τόμ. Γ΄ 1992, σελ. 1040, ενώ ετοιμάζεται και ο τέταρτος τόμος, ο οποίος θα κυκλοφορήσει εντός του επομένου χρόνου.

B). ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΑΗ. Τα έργα του Ρήγα ανατυπώνονται σε φωτομηχανική μορφή και προστίθενται ευρετήρια ονομάτων προσώπων, τόπων και πραγμάτων με σχετική εισαγωγή και επιμέλεια του Δημ. Καραμπερόπουλου:

α). *Φυσικής Απάνθισμα*, Βιέννη 1790, Αθήνα 1991, 1994, 2000.

β). *Επαναστατικά, (Επαναστατική Προκήρυξη, Δίκαια του Ανθρώπου, Σύνταγμα, Θούριος, Ύμνος Πατριωτικός)*, Βιέννη 1797, Αθήνα 1994. Επανατυπώσεις 1995, 1997, 1998.

γ). *Ρήγα Ρήσεις*, Αθήνα 2000.

δ). *Ο Ηθικός Τρίπους*, Βιέννη 1797, Αθήνα 2001.

ε). *Χάρτα της Ελλάδος*, Βιέννη 1796-1797. Για πρώτη φορά αυθεντική επανέκδοση, Αθήνα 1998, Β΄ έκδοση 2003. Συνοδεύεται από το για πρώτη φορά συνταχθέν Ευρετήριο ονομάτων προσώπων, τόπων και πραγμάτων και τις μελέτες του Δημ. Καραμπερόπουλου, «*Η ΄Χάρτα της Ελλάδος΄ του Ρήγα. Τα πρότυπά της και νέα στοιχεία*» και της Βάσως Πέννα, «*Τα νομίσματα της Χάρτας*».

στ). *Η Χάρτα της Ελλάδος* σε ένα μονόφυλλο 70 εκ. X 72,5 εκ., Αθήνα 1998.

στ). *Θούριος*, σε πέντε παραδοσιακές μουσικές παραλλαγές σε ψηφιακό δίσκο και κασέτα με την χορωδία «Βυζαντινή Κυψέλη» του Ι. Ν. Αγίου Δημητρίου Κηφισιάς υπό τη διεύθυνση του καθηγητή της ελληνικής και βυζαντινής μουσικής π. Χρήστου Κυριακόπουλου.

ζ.). *Ολυμπιακοί Αγώνες*, Αθήνα 2003. Κείμενα του Ρήγα Βελεστινλή για τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Γ). ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΟΥ ΡΗΓΑ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ. Σημαντική θεωρείται η εκδοτική προσπάθεια στη μετάφραση και έκδοση των Επαναστατικών έργων του Ρήγα (Επαναστατική Προκήρυξη, Δίκαια του Ανθρώπου, Σύνταγμα και Θούριος) σε οκτώ μέχρι σήμερα γλώσσες, βαλκανικές και ευρωπαϊκές. Κατά σειρά χρονολογίας είναι ως ακολούθως: Βουλγαρική 1998, Ρουμανική 1999, Σερβική 2000, Ιταλική 2000, Αλβανική 2001, Ρωσική 2002, Γαλλική 2002, Αγγλική 2002 και στην Ισπανική γλώσσα εντός της Ανοίξεως 2004. Παράλληλα ετοιμάζεται και η έκδοση στην Γερμανική γλώσσα κατά το 2005. Οι εκδόσεις είναι δίγλωσσες στην ελληνική και στην άλλη γλώσσα, με μια εισαγωγή για τη ζωή και το έργο του Ρήγα Βελεστινλή. Παρουσίαση της αντίστοιχης έκδοσης έχει γίνει στη Σόφια και Βουκουρέστι, ενώ και οι οκτώ μεταφράσεις παρουσιάσθηκαν στην Αθήνα, αίθουσα της Παλαιάς Βουλής, τον Νοέμβριο του 2002.

Δ). ΑΝΑΚΡΙΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ. Για πρώτη φορά από την Επιστημονική Εταιρεία με την επιμέλεια Δημ. Καραμπερόπουλου έχουμε την αναστατική επανέκδοση των σπάνιων βιβλίων με τα έγγραφα της σύλληψης, φυλάκισης, ανάκρισης και θανάτωσης του Ρήγα και των επτά συντρόφων του. Στην επανέκδοση προστέθηκε το Ευρετήριο ονομάτων προσώπων, τόπων και πραγμάτων, ώστε τα βιβλία να χρησιμοποιηθούν από τους μελετητές, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο σημαντικά στην προώθηση της έρευνας περί Ρήγα.

α) Αιμ. Λεγράν - Σπ. Λάμπρου, *Ανέκδοτα Έγγραφα περί Ρήγα Βελεστινλή και των συν αυτώ μαρτυρησάντων εκ των εν τη Βιέννη αρχείων*, Αθήναι 1891, Αθήνα 1996, Β' επανέκδοση 2000.

β) Κων. Αμάντου, *Ανέκδοτα έγγραφα περί Ρήγα Βελεστινλή*, Αθήνα 1930, Αθήνα 1997.

Ε). ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ.

1. Μαρίας Μαντουβάλου, *Ο Ρήγας στα βήματα του Μεγάλου Αλεξάνδρου*, Αθήνα 1996, Β' έκδοση 2003.
2. Νικολάου Πανταζοπούλου, *Μελετήματα για τον Ρήγα Βελεστινλή*, Αθήνα 1994, β' έκδοση 1998.
3. Nikolaos Pantazopoulos, *Rigas Velestinlis. Legend and reality*, Athens 1998.
4. Λεάνδρου Βρανούση, *Ρήγας Βελεστινλής*, Αθήνα 1998.
5. Δημητρίου Καραμπερόπουλου, *Όνομα και καταγωγή του Ρήγα Βελεστινλή*, Αθήνα 1997, β' έκδοση 2000.
6. Νέστορος Καμαριανού, *Ρήγας Βελεστινλής. Συμπληρώσεις και διορθώσεις για τη ζωή και το έργο του. Εισαγωγή-Μετάφραση-Σχόλια: Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Αθανάσιος Καραθανάσης*, Αθήνα 1999.
7. Ντούσαν Πάντελιτς, *Η Εκτέλεση του Ρήγα*, μετάφραση από τα Σερβοκροατικά Πασχίνας Σπυρούδη, Εισαγωγικό Σημείωμα, Ιωάννου Παπαδριανού, επιμέλεια Δημ. Καραμπερόπουλου, Αθήνα 2000.
8. Δημητρίου Καραμπερόπουλου, *Ο Ρήγας μεταφραστής των Ολυμπίων του Μεταστάσιο*, Αθήνα 2001.

9. Δημητρίου Καραμπερόπουλου, τρεις μελέτες, Αθήνα 2000: α) «*Η Γαλλική "Encyclopedie" ένα πρότυπο του έργου του Ρήγα "Φυσικής απάνθισμα"*», β) «*Η επαναστατική φυσιογνωμία του Ρήγα Βελεστινλή*», γ) «*Η άδικη κρίση του Ιωάννου Φιλήμονα για τον Ρήγα Βελεστινλή*».

ΣΤ). ΕΙΚΟΝΕΣ - ΠΡΟΤΟΜΗ ΤΟΥ ΡΗΓΑ. Στην προβολή της μορφής του Ρήγα συμβάλλουμε με την κυκλοφορία εικόνων καθώς και της προτομής του:

- α) Τριάντα έγχρωμες και ασπρόμαυρες εικόνες σε Α4 μέγεθος με διάφορες παραστάσεις, εικόνες και κείμενα του Ρήγα.
 β) Εικόνα του Ρήγα από την ελαιογραφία του Διον. Τσόκου, του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου, Αθήνα 1862, σε τέσσερα μεγέθη. Έχουν τυπωθεί και διανεμηθεί περί τις επτά χιλιάδες εικόνες.
 γ) Έχουμε κυκλοφορήσει αντίγραφα από δύο επιτραπέζιες προτομές του Ρήγα Βελεστινλή ύψους 32 εκ. και 15 εκ. των γλυπτών Κων. Παλαιολόγου και Παν. Ανεζίρη αντίστοιχα.

Ζ). ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΟΥ ΡΗΓΑ. Κατά τις εργασίες του Δ' Διεθνούς Συνεδρίου «Φεραί-Βελεστίνου-Ρήγα», Βελεστίνο 2-5 Οκτωβρίου 2003, διανεμήθηκε το έντυπο, στο οποίο περιέχεται η πρόταση για την ανέγερση του Μουσείου του Ρήγα στη γενέτειρά του, το Βελεστίνο. Η πρόταση περιλαμβάνει και τα διάφορα τμήματα, τα οποία θα είναι δυνατόν να αναπτυχθούν στο Μουσείο του Ρήγα.

Η). INTERNET. Για την προβολή του έργου του Ρήγα Βελεστινλή και τις εκδόσεις της Επιστημονικής μας Εταιρείας δημιουργήσαμε και τον διαδικτυακό τόπο με τίτλο www.Rhigassociety.gr ώστε να υπάρχει πρόσβαση και σε ανθρώπους όλων των ηπείρων.

Θ). ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ ΚΑΙ ΤΟ ΘΕΣΣΑΛΙΚΟ ΧΩΡΟ:

1. Γιάννη Καρά, *Γερμανικές επιδράσεις στη σκέψη των χρόνων της νεοελληνικής αναγέννησης. Στέφανος Δούγκας ή περί φυσικής φιλοσοφίας*, Αθήνα 1993. Πρόκειται για τον εκ Τυρνάβου δάσκαλο του Γένους Στέφανο Δούγκα.
2. Δημητρίου Καραμπερόπουλου, *Γνώσεις ανατομίας και φυσιολογίας του Θεσσαλού Διδασκάλου του Γένους Ανθίμου Γαζή*, Αθήνα 1993.
3. Νίτσας Κολιού, *Τα Βελεστινιώτικα. Χρονικά του Δήμου Φερών*, Β' έκδοση Αθήνα 2001.
4. Βασιλείου Κ. Καραμπερόπουλου, *Η περιοχή Βελεστίνου στο Αγροτικό Κίνημα*, Επιμέλεια Δημητρίου Καραμπερόπουλου, Αθήνα 2002.
5. Βασίλη Σαββανάκη, *Γκοροτόπι. Μνήμες και βιώματα από τα χαρακώματα του πολέμου στην Αλβανία*, Επιμέλεια Παν. Καμηλάκη, Αθήνα 1987
6. Θεοφάνη Λαϊνά, *Ο Ελληνισμός του χθές και του σήμερα*, Αθήνα 1993.
7. Φώτη Βογιατζή, *Το θέατρο στο Βελεστίνο και οι θεατρικές παραστάσεις για τον Ρήγα Φεραίο στη Θεσσαλία (1891-1993)*, Πρόλογος Βάλτερ Πούχγερ, Αθήνα 1996.

Ι). ΥΠΟ ΕΚΔΟΣΗ ΤΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΡΗΓΑ.

Η άμεση μελλοντική εκδοτική δραστηριότητα της Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα είναι η ολοκλήρωση της επανέκδοσης των έργων υπόλοιπων

έργων του Ρήγα σε αναστατική μορφή με επιμέλεια - ευρετήριο - σχόλια Δημ. Καραμπερόπουλου:

1. *Νέα Χάρτα της Βλαχίας*, Βιέννη 1797, Αθήνα 2004.
2. *Γενική Χάρτα της Μολδοβίας*, Βιέννη 1797, Αθήνα 2004.
3. *Εικόνα Μεγάλου Αλεξάνδρου*, Αθήνα 2004
4. *Νέο Ανάχαρσις*, Βιέννη 1797, Αθήνα 2004.
5. *Σχολείον των ντελικάτων εραστών*, Βιέννη 1790, Αθήνα 2005.

Κατ' αυτόν τον τρόπο σε ένα χρόνο για πρώτη φορά θα έχουμε τα *ΑΠΑΝΤΑ* του Ρήγα Βελεστινλή σε αναστατική επανέκδοση τους, συνοδευόμενα από τα Ευρετήρια ονομάτων προσώπων, τόπων και πραγμάτων, τα οποία ως γνωστόν συμβάλλουν στην έρευνα του έργου Ρήγα με τη βοήθεια που προσφέρουν στους μελετητές.